

28.07.2017

Sisäministeriö
Hallinto- ja kehittämisosasto

Poliisiosaston lausunto katsastusuudistuksen toiseen vaiheeseen liittyvästä arviomuistiosta

Sisäministeriön hallinto- ja kehittämisosasto on pyytänyt poliisiosastolta lausuntoa katsastusuudistuksen toiseen vaiheeseen liittyvästä arviomuistiosta. Poliisiosasto lausuu asiasta seuraavaa.

Liikenne- ja viestintäministeriön valmistelemissa katsastuslainsäädännön uudistamisen toisessa vaiheessa jatketaan katsastustoimintaan liittyvien, kansalaisten arkea ja yritystoimintaa tarpeettomasti haittaavien säädösten perkaamista. Toisessa vaiheessa on tarkoitus arvioida katsastustoiminnan järjestämiseen liittyvää toimilupajaottelua ja sen tarkoituksenmukaisuutta, yksittäishyväksyntöjen järjestämistä, katsastusten laatua ja sen kehittämiseen liittyviä toimia sekä sellaisten ajoneuvoluokkien katsastusvelvollisuutta, joiden määräaikaikatsastuksiin katsastusdirektiivi ei velvoita.

Toimiluvat ja toimilupajaottelu

Ajoneuvojen teknisen kunnan- ja päästöjen valvonnalla on vaikutusta liikenneturvallisuuteen ja ympäristöpäästöihin. Oleellista on katsastustoiminnan laatu riippumatta katsastustoiminnan harjoittajasta. Tämä edellyttää sisäministeriön näkemyksen mukaan edelleen viranomaiskontrollia ja luvanvaraisuuden säilyttämistä.

Sisäministeriöllä ei ole kommentteja sivulla 19 esitettyihin kysymyksiin.

Katsastuksen laadun kehittäminen

Sisäministeriön näkemyksen mukaan katsastustoiminta on keskeinen toiminto ajoneuvojen teknisen kunnan valvonnassa. Katsastustoiminnan suorituskykyä pitää kehittää, koska arviomuistion mukaan nykyinen laadunvalvonta ei kaikilta osin täytä asetettuja tavoitteita.

Sisäministeriöllä ei ole kommentteja sivulla 35 esitettyihin kysymyksiin. Keskeistä on se, että toiminnan suorituskyky ja laatu vastaavat asetettuja tavoitteita. Tavoitteisiin pääsemisen keinoihin ei ole kommentoitavaa, kunhan niillä on tosiasiallisesti vaikutusta katsastustoimintaan.

Katsastettavat ajoneuvot

Arviomuistion mukaan Suomi voisi halutessaan luopua O2 -luokan perävaunujen (kokonaismassa suurempi kuin 0,75 tonnia ja enintään 3,5 tonnia), L6e -luokan kevyiden nelipyörien sekä L7e -luokan raskaiden nelipyörien katsastuksesta. Myös museoajoneuvoneuvojen katsastuksiin voitaisiin myöntää poikkeuksia.

Määräaikaikatsastuksella vaikutetaan siihen, että liikenteessä käytettävät ajoneuvot ovat säännösten mukaisessa kunnossa. Ilman määräaikaikatsastusvelvollisuutta ajoneuvojen teknisten vikojen voi arvioida lisääntyvän, jos tiedossa olevia tai piilossa olevia vikoja ei korjata ja katsastusta varten niitä myöskään ei tarvitse korjata. Osa ajoneuvojen käyttäjistä ei huolehdi ajoneuvonsa kunnosta, ja toisaalta ajoneuvojen kuntoa tarkastellaan ja vikoja korjataan vain ennen katsastusta. Vaikka valtaosa ajo-

28.07.2017

neuvon omistajista ja haltijoista haluaa pitää huolto ajoneuvoistaan, niin osaa liikenneturvallisuuteen vaikuttavia vikoja ei aina pysty havaitsemaan ilman ammattitaitoa ja erikoisvälineitä. Näitä vikoja ei välttämättä pysty havaitsemaan liikennevalvonnassa ja ne eivät välttämättä tule poliisin tietoon liikenneonnettomuuksien tutkinnassa. Vanhempia autoja ei myöskään välttämättä huolleta kokonaisvaltaisesti.

O2 -luokan perävaunujen osalta voidaan todeta, että näissä voidaan kuljettaa suhteellisen raskastakin kuormaa kuten työkoneita tai henkilöautoja. Tällöin jarrujen ja kytkentälaitteiden kunnolla on merkitystä liikenneturvallisuuden kannalta. Perävaunut eivät välttämättä ole päivittäisessä tai edes kuukausittaisessa käytössä, ja ne voivat olla useiden eri käyttäjien käytössä. Poliisin liikennevalvonnassa on havaittu kunnoltaan puutteellisia perävaunuja ja liikenneonnettomuuksien tutkinnassa on tutkittu muun muassa perävaunujen ajonaikaisia irtoamistapauksia.

Arviomuistiossa ei ole huomioitu kaikkia katsastuksessa tehtävien tarkastusten vaikutuksia. Tämä liittyy mainittujen ajoneuvojen osalta vakuutusmaksuihin, koska näistä ajoneuvoista ei peritä ajoneuvoveroa. Ajoneuvolain (1090/2002) 52 §:ssä säädetään edellytyksistä määräaikaikatsastuksen suorittamiselle. Ajoneuvon määräaikaikatsastusta ei saa suorittaa loppuun eikä jälkitarkastusta suorittaa, jos ajoneuvo on käytökiellossa sen vuoksi, että siihen kohdistuva vero tai maksu on laiminlyöty tai liikennevakuutuslain (460/2016) mukainen vakuuttamisvelvollisuus on laiminlyöty taikka jos liikennevakuuttamisvelvollisuuden alaisen ajoneuvon liikennevakuutusmaksun suorittaminen on laiminlyöty. Lisäksi katsastuksen suorittaja on määräaikaikatsastusta suorittaessaan velvollinen tarkastamaan, ettei rekisterissä ole merkintää katsastettavan ajoneuvon vakuutusmaksujen laiminlyönnistä. Ilman katsastusvelvollisuutta näiden lakisääteisten maksujen laiminlyönnit voivat lisääntyä.

Autojen tulee olla ajoneuvolaissa säädetyn mukaisia ennen kuin ne voidaan katsastaa ja rekisteröidä museoautoiksi. Ilman määräaikaikatsastusvelvollisuutta on mahdollista, että joidenkin museoautojen tekninen kunto heikkenee tai niitä muutetaan säännösten vastaisesti hyväksymisen jälkeen. Katsastuksessa valvotaan teknisen kunnan lisäksi myös ajoneuvon määräysten mukaisuutta.

Sisäministeriön poliisiosasto pitää edelleen perusteltuna, että

- kevyet nelipyörät ja nelipyörät katsastetaan määräajoin
- O2 -luokan perävaunut katsastetaan määräajoin
- vanhat autot ja museoautot katsastetaan määräajoin

Poliisijohtajan sijainen
Poliisiylitarkastaja

Sami Ryhänen

Poliisitarkastaja

Jari Pajunen